

0 v juhlaseminaari 14.11.2012, valtiosihteeri Jarmo Lindén, **Vanha ja nuori tasa-a**

ihlaväki,

ö poikien tapella? Pitääkö tyttöjen keimailla?”

alainen nainen haluaa sekä lapsia että ammatin.”

i miehillekin voitaisi järjestää osapäiväksi töitä?”

ta 2000-luvulla? Ei, vaan lehtikirjoittelua sukupuolten tasa-arvosta

. Samalla vuosikymmenellä syntyi Yhdistys 9, jonka aloitteesta peru

asemaa tutkiva komitea. Komitean vuonna 1970 tekemän ehdotuksen p

tasa-arvoasiain neuvottelukunta TANE, jonka 40-vuotispäivää juhlis

TANE:n toiminnan ja historian tuntemusta ei voi tuntea suomalais

litiikan vaiheita, sen edistysaskeleita ja edelleen jatkuvia tais

telukunnan toimintaa neljältä vuosikymmeneltä on tärkeä tuntea – mon

TANE:n historian pohjalta ymmärrämme paremmin, että tasa-arvopo

kset edellyttävät usein pitkäjänteisyyttä ja sitkeyttä. TANE on nost

ivulla esiin monia sellaisia tasa-arvokysymyksiä, jotka kuvittelemme

hantemme tuotteiksi. Nuoreksi luulemamme osoittautuukin kym

1 historiaksi.

on yksi juhlan aihe: Meidän ei tarvitse aloittaa alusta, vaan tämän a sukupuolten tasa-arvon puolesta ja syrjintää vastaan perusymmeniä jatkuneelle TANE:n työlle. Ja voimme olla varma siitä, että neuvottelukunta nostaa jatkossakin tasa-arvokeskusteluun uusia – yllättäviä kysymyksiä ja näkökulmia. TANE:n toiminnassa vanha ja nuori tasa-arvo koht

suulijat,

TANE:n hienossa juhlakirjassa todetaan, neuvottelukunnan työn hedelmät näkyvät niin monenlaisista lainsäädännöllisistä uudistuksista, tutkimuksista kuin uusien tasa-arvoaiheiden esiin nostamisestakin. TANE:n aikaasi kaasti muun muassa sukupuoleen perustuvan syrjinnän poistamiseksi ja tasa-arvoisuutta jo 1970-luvulla. Nämä kysymykset eivät ole menneet pois ajattelutaloudesta 40 vuotta myöhemmin: syrjintään raskauden ja perheväkivallan vastainen tasa-arvovaltuutettu kiinnittää edelleen huomiota. Perhevapaalain uudistaminen on esillä myös hallituksen tasa-arvo-ohjelmassa. Naisten ja t

s jatkaa kolmikantaista samapalkkaisuusohjelmaa, jonka kuluessa c
et naisten ja miesten palkkaeroa 20 prosentista 18 prosenttiin. Vauhti
. Lisäpanostusta tarvitaan erityisesti palkka- ja sopimuspolit
alkkaisuuden edistämisessä myös tasa-arvolaillla on keskeinen m
mä, jonka tehtävänä on parantaa työpaikkojen tasa-arvosuunn
sti palkkakartoitusten toimivuutta, aloittaa työnsä näinä päivinä. Kaipaa
iin sellaisia täsmennyksiä, joilla palkkakartoitukset saadaan toi
ksi perusteettomien palkkaerojen poistamiseksi.

amer och herrar,

tionen för jämställdhetsärenden har från första början verkat för förens
och familj som en fråga som berör både kvinnor och män. Å
nenderade delegationen att barnavårdsledighet också ska beviljas pappo
tfarande stödja båda föräldrarnas fullvärdiga möjligheter till föräld
en lagändring som träder i kraft i början av nästa år ska pappor ha rätt
aledighet av nio veckor, som kan tas ut tills barnet fyller två år. Detta är
nligt både inhemska och utländska erfarenheter tar pappor fortfarande
ledigheter som är märkta för dem. Ledigheter som är märkta för

a perheen yhteensovittaminen miesten elämässä on ollut keskeinen osa
1988 perustetun TANE:n miesjaoston toimintaa. Miesjaos-
välisestikin katsoen ainutlaatuinen foorumi, jossa on käyty kesk-
ä ja tasa-arvosta ja innostettu miehiä tasa-arvotyön pariin. Alusta läh-
korostaa miesten ja miesnäkökulmien moninaisuutta. Miesjaoston a-
en kirjo on ollut laaja, mm. miesten syrjäytymiseen ja terveyteen, sukun-
civaltaan, huoltajuuden määräytymiseen ja asevelvollisuuteen li-
ykset ovat olleet jaoston agendalla.

ivun miehiä ja tasa-arvoa koskevan keskustelun tiimellyksessä on k-
nut, kuinka pitkä historia miehiä koskevalla tasa-arvopolitiikalla Suom-
ka merkittävää työtä TANE tällä alueella on tehnyt.

ksen tasa-arvo-ohjelmassa hyvinvointiin ja terveyteen liittyviä kysy-
llaan erityisesti miesten näkökulmasta. Mm. näitä kysymyksiä käs-
ussa asetettavassa Miesnäkökulma tasa-arvopolitiikassa -työryh-
n asiantuntemus ja pitkäjänteinen työ tällä alueella toimivat tärkeänä p-
nän toiminnalle.

ihlayleisö,

neuvottelukunnan nuorimpia työryhmiä on Kasvatus- ja koulutustyöryhmä, joka on aloittanut toimintansa vuonna 2010. Koulutukseen liittyvät tasa-arvokysymykset ovat olleet alusta lähtien TANE:n agendalla. 1970-luvulla neuvottelukunnan poliittinen jaosto nosti esiin tasa-arvon sisällyttämisen kaikkien alueellisten suunnitelmien, opettajankoulutukseen ja käytännön koulutyöhön. Tässä työssä on paljon tehtävää. Lähivuosina meillä on edessä merkittävä haaste, jota koskevat suunnitelmien ja tutkintojen perusteita uudistetaan. Sukupuolten tasa-arvo on yksi tavoitteista ja toimet on määriteltävä nykyistä kattavammin ja selkeämmin suunnitelmien ja tutkintojen perusteissa. Tavoitteena on, että suunnitelmat toimivat tasa-arvon edistämisen välineenä koulujen arjessa.

Tasa-arvo ei aina etene suoraviivaisesti. Tämän syksyn kuntavaaleissa on havaittu, että naisvaltuutettujen osuus putosi edellisistä vaaleista. Tämä yhdistyminen suuremmiksi kokonaisuuksiksi näyttää hidastaneen muutosta kuntien päätöksenteossa. Tässä tilanteessa kiintiöt takaavat kuntien tasapuolisen edustuksen kuntien lautakunnissa ja hallituksissa. Kuntien puheenjohtajiston osalta tarvitaan kuitenkin aktiivista tasavertaisuutta: erityisesti tällaisessa muutostilanteessa meidän pitää huolehtia siitä, että naiset ovat tasavertaisesti edustettuina kuntien ylimmässä johdossa.

uudistuksen vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon ei voi sivuuttaa. Keskustelijöistä lähes 80 % on naisia. Hallitus on sitoutunut sukupuolinäkökulman taistamiseen kaikessa päätöksenteossaan. Valtiovarainministeriö on luottanut sukupuolinäkökulman kuntauudistuksen toteuttamiseen.

Keskustelijat,

Tasa-arvopolitiikka ei edistä vain vahvojen naisten ja miesten asemaa, vaan myös sitä, että naisten moninaisuus on suomalaisen yhteiskunnan todellisuutta. Meidän on tuettava kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia ryhmiä.

Uudistamislain uudistuksessa ja nyt valtion kotouttamisohjelmassa yhtenä tavoitteena on maahanmuuttajanaisten ja erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien maahanmuuttajanaisten aseman parantaminen. Tämä tarjoaa hyvän mahdollisuuden poliittiselle kotouttamiselle kuntien eriasteisissa

vopoliikan tulee ottaa huomioon sekä naisten että miesten monin ksen tasa-arvo-ohjelman mukaan tasa-arvolakiin l olivähemmistöjen asemaa koskevat säännökset. Vast olinäkökulman tulee olla kiinteä osa yhdenvertaisuuspolitiikkaa. Tarvit yhteistyötä sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämisek sessä päätöksenteossa kuin kansalaisjärjestöjen toiminnassakin.

ikeusnäkökulma yhdistää työtä sukupuolten tasa-arvon ja yhdenvertai a. Tasa-arvoa ei edistetä vaan taloudellisen hyödyn tai kilpailukyvyyn iolten tasa-arvo on perustavaa laatua oleva ihmisoikeus. Erityisen ikeusnäkökulma on väkivallan vastaisessa työssä: naisiin kohdistuva vä ava ihmisoikeusloukkaus. TANE:lla ja erityisesti sen väkivaltajaost raaauurtava rooli naisiin kohdistuvaa väkivaltaa ja lähisuhdeväk ien kysymysten esiin nostamisessa Suomessa. TANE on kiistat anut monien lainsäädännöllisten uudistusten toteutumiseen ja siihe deväkivaltaa ympäröinyt hiljaisuuden muuri on murtunut. Neuvotteluki tanut työlleen tukee Suomen kansainvälistä sitoumuksista

allekirjoitti viime vuonna ensimmäisten maiden joukossa Euroopan neuvoston naisiin kohdistuvan väkivallan ja perheväkivallan torjumiseksi. Ratifioimaan tämän ns. Istanbulin sopimuksen vuonna 2013. Sopimuksena on naisiin kohdistuvan väkivallan ehkäiseminen, väkivallan vähentäminen ja väkivallan tekijöiden teoistaan edesvastuuseen saattaminen. Sopimusta ei ole koskaan ennen laadittu ja uskon, että se tulee merkittävään osaan naisiin kohdistuvan väkivallan ja lähisuhdeväkivallan poistamista

amer och herrar,

beslutsfattande baserar sig på evidensbaserad information. Delegationens rapport om jämställdhetsärenden och i synnerhet dess forskningssektion (*sedermora Kommissionssektionen*) har utfört enastående arbete även i internationellt hänseende i forskning och statistikföring kring jämställdhet. Delegationen har tillsammans med statistikcentralen haft en central roll när det gäller att utveckla statistik för jämställdhet och också jämställdhetsbarometern. I december publiceras också jämställdhetsbarometern, som redan är den femte i ordningen.

mies- ja sukupuolentutkimuksen vaiheista Suomessa ei voi puhua a. Neuvottelukunnalla on ollut olennainen rooli naistutkimuksen edistämisen vahvistamisessa. Yliopistot ovat kuitenkin läpikäyneet viime vuosien muutoksia. Näiden muutosten vaikutuksia sukupuolentutkimuksen opettamiseen on arvioitava. Osana hallituksen tasa-arvo-ohjelmaa opettamisministeriö kartoittaaakin valtakunnallisesti sukupuolentutkimuksen tilaa. Tutkimuspolitiikalla on ollut ja on jatkossakin oltava olennainen merkitys tasa-arvopolitiikan ja sukupuolinäkökulman vahvistamisen tukena.

Tutkimuksen työn ainutlaatuisuus tällä alueella on perustunut erityisesti siihen, että on ollut mahdollista saada yhteen tutkijoita, päätöksentekijöitä ja virkamiehiä keskustelemaan ja yhteistyö on vahvistanut tasa-arvopolitiikan tietopohjaa ja tukenut tasa-arvopoliittisten uudistusten ajamista. Tämä yhteistyö on jatkunut yhteistyö konkretisoitui Tasa-arvotiedon keskuksen perustamisessa, jota myös TANE ajoi sinnikkäästi.

anelaiset ja TANE:n ystävät,

on neljän vuosikymmenen ajan ollut merkittävä tasa-arvopoli
aja, jonka ansiosta monet lainsäädännölliset ja yhteiskunnalliset uudi
enneet eteenpäin. Toivottavasti TANE:n vaikuttajan ja uudistajan rooli
tulevaisuudessa. Vaikuttamisen lisäksi TANE on tarjonnut avoim
van keskustelufoorumin, jossa toisinaan hyvinkin eri lailla tasa-
vat ihmiset ovat kohdanneet ja tehneet yhteistyötä. TANE on
litiikan alueella edistänyt yhtä demokratian keskeistä piirrettä, i
telua ja monenlaisten ihmisten kohtaamista.

telu ja yhteistyö tasa-arvon edistämiseksi jatkukoon! Onnea, grattis TA